

COVID-19 käitumissoovitused spaadele ja veekeskustele

- COVID-19 on viirusnakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkusena, peamiselt lähikontaktist nakkusohtliku inimesega.
- Saastunud pindadel säilib viirus soodsatel tingimustel kuni 3 päeva, kuid hävineb puhastamisel ja desinfitseerimisel.
- COVID-19 leviku risk on kõrgem kinnistes, rohkelt rahvastatud ja halvasti ventileeritud ruumides.
- Juhise eesmärk on anda suunised spaadele ja veekeskustele ohutuks teenuse osutamiseks COVID-19 haiguse leviku tingimustes.
- **Asutuse töö korraldamisel lähtuda-kehtivatest Vabariigi Valitsuse korraldustest: [COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud.](#)**

Ruumide puhtus ja ventilatsioon

- [Tagada, et hoone projektiga ettenähtud mehaaniline sissepuhke-väljatõmbeventilatsioon on töökorras ja sisse lülitatud.](#)
- Viia ruumides läbi regulaarne puhastus ja desinfitseerimine tavapärase meetodite ja vahenditega.
- Puhastada üldkasutuses olevaid sauna- ja ujumistarvikuid (istumisalused, ujumisprillid, mütsid, veejalanõud, rõngad, nuudlid jm) pärast igat kasutuskorda.
- Ruumide pinnad peavad olema kergesti pestavad ja desinfitseeritavad.
- Sagedasti puudutatavaid esemeid ja pindu (sh müügilette, uksepinke, laudu, toole, tualettruume jm) puhastada 2–4 tunni järel.
- Klientide kasutamiseks ettenähtud tekstiiliesemed pesta pesumasinas tavarežiimil, vähemalt 60° C juures.
- Kõik võimalikud viirusega saastunud jäätmed (sh isikukaitsevahendid) koguda pealt suletavasse kilekotti ning käidelda kui segaolmejäätmeid. Jäätmete käitlemise kohta loe täpsemalt siit: [envir.ee/uudised/koroonajaatmed-tuleb-teistest-eemal-hoida.](#)
- Ruumide ja pindade puhastamisel järgida [Terviseameti soovitusi puhastamiseks ja desinfitseerimiseks.](#)

Koroonaviirus SARS-CoV-2 on bioloogiline ohutegur

- Alates 24.11.2020 kuulub koroonaviirus SARS-CoV-2 bioloogiliste ohutegurite kolmandasse ohurühma. Selle ohurühma ohutegurid võivad põhjustada inimese rasket haigestumist ning ohustavad tõsiselt töötaja tervist.
- **Kõikide tööde korral, kus esineb bioloogiliste ohuteguritega kokkupuute oht, peab tööandja töökeskkonna riskianalüüsi käigus:**
- kindlaks määrama töötaja nakatumisohu laadi, suuruse ja kestuse ning sellest tulenevalt hindama riski töötaja tervisele;
- **läbi mõtlema, kus ja kuidas võib töötaja viirusega kokku puutuda ja kaardistama võimalikud nakatumiskohad: kontori- ja tootmisruumid, puhkeruumid, saalid, garderoobid jne.**
- Riskianalüüsist lähtuvalt peab võtma tarvitusele vajalikud ennetusabinõud. [Ennetusabinõudega saab tutvuda Tööinspektsiooni Tööelu veebilehel.](#)

Kliendid

- Spaades, veekeskustes ja avalikes ujulates tuleb **teostada COVID-19 tõendite kontroll** (v.a välistingimustes piiramata alal). Kliendid võivad tegevuses osaleda, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) ta on alla 12-aastane;
  - 2) ta on 12–18-aastane, kes õpib üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses, ning tal puuduvad haiguse tunnused ja ta tegevus on seotud sportimise, treenimise, noorsootöö, huvitegevuse, huvihariduse, täienduskoolituse ja/või täiendõppega.
  - 3) tema vaktsineerimine ei ole arsti otsusel võimalik tema tervislikku seisundit arvestades ning ta esitab enne tegevuses osalemist sellekohase tõendi;
  - 4) ta on punktis 5 sätestatud tingimustel COVID-19 haiguse läbi põdenud, vaktsineeritud, sealhulgas täiendava vaktsiinidoosiga vaktsineeritud, või vaktsineerituga võrdsustatud isik ning esitab enne tegevuses osalemist nimetatud asjaolude kohta tõendi;
  - 5) ta on tegevusega seotud isik, kelle tööandja on töökeskkonna riskianalüüsis ette näinud ja rakendanud konkreetse tegevuskoha riskide maandamise meetmed, ning nimetatud isik on need nõuded täitnud;
  - 6) ta on tegevuse eest vastutav isik või tema esindaja või hädaabitööde tegemisega seotud isik.
- **Maski kandmine avalikus ruumis on külastajatele kohustuslik (v.a alla 12 a. lapsed ja tervislikel põhjustel arsti tõendi olemasolul).** [Vaata, kuidas korrektselt maski kanda Terviseameti kodulehelt.](#)
  - **Maski tuleb kanda kuni märgade ruumideni ehk alates duširuumidest ei ole maski kandmine kohustuslik. Maski määrgumisel kaotab see viiruse tõrjumisel efektiivsuse.**
  - Järgida kehtiva korraldusega ette nähtud toitlustamise jms reegleid spaades ja veekeskustes.
  - Teavitada külastajaid ettevõtte kodulehel, sotsiaalmeedia kontol ja ettevõtte sissepääsu juures kolmes keeles (eesti, inglise, vene), et nad loobuksid veekeskuste ja spaade külastamisest, kui:
    - ✓ neil on COVID-19 haigestumise või COVID-19 haigestunuga lähikontaktis olemise tõttu isolatsiooni kohustus;
    - ✓ neil esinevad ägeda respiratoorse nakkushaiguse sümptomid (sh kerge nohu, kurguvalu, kurgu kriipimine, köha vms);
    - ✓ neil lasub liikumisvabaduse piirang kõrge COVID-19 haigestumusega riigist naasmise tõttu. [Teave liikumispiiranguga riikide kohta.](#)
  - Soovitada klientidele mobiilirakenduse [HOIA](#) kasutamist. Rakendus informeerib isikuid, kes on olnud lähikontaktis (vähemalt 15 minutit kuni 2 meetri kaugusel) positiivse koroonaviiruse proovi andnud inimesega.
  - Tagada klientidele võimalused käte pesuks, selle võimaluse puudumisel antiseptikaks.
  - Asetada käte antiseptilised vahendid klientide liikumisteedele nähtavasse kohta, muuhulgas sisenemise ja väljumise kohta.
  - Varustada käte [pesemise](#) ja [antiseptika](#) punktid vastavate juhenditega.
  - Varustada WC-d piisaval hulgal seebi ja ühekordsete kätekuivatuspaberitega. Nakkusohutuse seisukohalt on eelistatum kuivatada käsi ühekordse kuivatuspaberi, mitte kätekuivatiga.

Töötajad

- Tagada, et kõik töötajad oleksid teadlikud peamistest hingamisteede haiguste ennetamise meetmest.
- Rõhutada töötajatele, et väiksemagi nakkuskahtluse korral ei ole tööl viibimine lubatud. Kehtestada kord, kuidas vältida haigestunud töötaja ettevõtte ruumides viibimist.
- Minimeerida töötajate ja klientide vahel lähikontakte*. Vastasel korral varustada töötajad isikukaitsevahenditega nt visiir, mask.
- Soovitada töötajatele mobiilirakenduse [HOIA](#) kasutamist. Rakendus informeerib isikuid, kes on olnud lähikontaktis (vähemalt 15 minutit kuni 2 meetri kaugusel) positiivse koroonaviiruse proovi andnud inimesega.
- Tagada töötajatele regulaarne kätepesu võimalus. Käte pesemisel järgida [juhust](#).
- Kui kätepesu ei ole võimalik teostage käte antiseptika vastavalt [juhisele](#). Nähtavalt määratud käd tuleb kindlasti pesta.

- Vastavalt töökeskkonna riskianalüüsi tulemustele väljastada vastavalt tööiseloomule vajaminevad ühisa ja isikukaitsevahendid ning viia läbi koolitus, kuidas neid korrektselt ja ohutult kasutada. [Juhised leiab Terviseameti koduleheküljelt.](#)
- Kõik võimalikud viirusega saastunud jäätmed (nt taskurätikud, maskid jm) tuleks käidelda vastavalt juhistele: www.envir.ee/et/uudised/koroonajaatmed-tuleb-teistest-eemal-hoida.
- Tööriided tuleb pesta regulaarselt vastavalt ettevõtte tavakorraldusele. Haigestunud töötaja riided tuleb pesta koheselt.
- Riideid ja teisi tööl kasutatavaid vahendeid võimalusel mitte koju viia.

Kui töötaja haigestub respiratoorsesse haigusesse (palavik, köha, nõrkus jm sümptomid)

- Kui töötaja haigestub töövälisel ajal, peab ta jääma koju.
- Kui töötaja haigestub töökohal, peab ta koheselt lahkuma.
- Haigestunu võtab ühendust perearstiga, kes langetab otsuse COVID-19 diagnoosi, testimise vajaduse ja töövõimetuslehe (TVL) osas.
- COVID-19 leviku pidurdamise seisukohalt on oluline, et haigestunud töötaja informeeriks tööandjat, et COVID-19 diagnoos leidis kinnitust. Tööandja informeerimine toimub vastavalt töötaja ja tööandja kokkuleppele.
- COVID-19 diagnoosi kinnitumisel peab töökohal selgitama välja inimesed, kes olid haigestunud töötajaga lähikontaktis* sümptomaatilisel perioodil või olid kuni kaks päeva enne seda. Kui töötaja oli asümptomaatiline, siis loetakse lähikontaktseteks* neid, kes olid temaga lähikontaktis* kaks päeva enne positiivse testi tulemuse saamist. [Lähikontaktsete määramise kohta leiab täpsema info Terviseameti kodulehelt.](#)
- Tööandja, olles informeeritud töötaja COVID-19 diagnoosist, teeb koostööd Terviseameti regionaalosakonnaga, et määratleda töötaja tööalased lähikontaktid* ning anda suunised edasiseks töökorralduseks.
- Kandke tööalaste lähikontaktsete info vastavasse tabelisse (tabeli leiate [siit](#)).
- Pärast Terviseametiga kõnelemist edastage see tabel krüpteerituna Terviseameti vastavale regionaalsele osakonnale (teile antakse kontakt).
- Lähikontaktid peavad 10 päeva viibima karantiinis ning jälgima hoolikalt oma tervist. Kuigi testimine ei ole kohustuslik, on Terviseameti soovitus lähikontaktsetel 10-kalendripäevase karantiini lõppemisel läbida SARS-CoV-2 testimine, et avastada võimalik asümptomaatiline või eelsümptomaatiline haigestumine. Lähikontaktse isolatsioonipäevi aitab kalkuleerida [Eesti Perearstide Seltsi isolatsioonikalkulaator](#).
- Korralduses nimetatud 10-kalendripäevast elukohas või püsivas viibimiskohas viibimise kohustust ja COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 testimise nõudeid ei kohaldata, kui:
  - a) isik on mitte rohkem kui 180 päeva tagasi COVID-19 haiguse läbi põdenud.
  - b) isik on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaktsineerimise kuuri, saavutanud viimase vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui üks aasta;
  - c) isik on COVID-19 haiguse läbipõdemise järel saanud ühe doosi vaktsiini, saavutanud vaktsiinidoosi järel maksimaalse kaitse ning viimasest vaktsiinidoosist ei ole möödunud rohkem kui üks aasta või ta on pärast esimese vaktsiinidoosi saamist haigestunud COVID-19 haigusse, on COVID-19 haiguse läbi põdenud ning diagnoosi kinnitava SARS-CoV-2 testi tegemisest või diagnoosi kinnitamise kuupäevast ei ole möödunud rohkem kui üks aasta.
- Viirusega potentsiaalselt saastunud ruumid tuleb sulgeda ning avada, kui neis on läbi viidud korralik puhastus, desinfitseerimine ning tuulutamine.

- Ruumide ja pindade puhastamisel järgida [Terviseameti soovitusi puhastamiseks ja desinfitseerimiseks](#).
- Kui haigestunud töötaja COVID-19 diagnoos ei leidnud kinnitust, võivad teised töötajad jätkata tööd, kuid kindlasti jälgima 10 päeva jooksul oma tervist.

KÄSI TULEB PESTA:

- enne töö alustamist;
- enne kuumtöödeldud või valmistoidu käitlemist;
- pärast kuumtöötlemata toidu käitlemist või valmistamist;
- pärast jäätmete käitlemist;
- pärast koristamist;
- pärast tualeti kasutamist;
- pärast nina nuuskamist, aevastamist või köhimist;
- pärast söömist, joomist või suitsetamist;
- pärast raha käsitlemist.

*LÄHIKONTAKT ON:

- otsene füüsiline kontakt COVID-19 haigega (nt kätlemine);
- otsene kontakt COVID-19 haige eritistega ilma kaitsevahendeid kasutamata (nt on peale köhitud);
- koos viibimine COVID-19 haigega vähemalt 15minutit ja kuni 2 meetri kaugusel.

Juhendid ja soovitused leiata:

[Terviseameti koroonaviiruse haigus COVID-19 trükised ja juhendmaterjalid](#)

[Veterinaar- ja Toiduameti soovitused toidukäitlejatele seoses koroonaviirusega](#)

[Tööinspektsiooni soovitused tööandjale ja töötajale](#)